

Vejledning om fastsættelse af markedspriser for kommunal indsamling af erhvervsaffald mv.

VEJLEDNING

DEN 16. SEPTEMBER 2022

FORSYNINGSTILSYNET

Torvegade 10
3300 Frederiksværk

Tlf. 4171 5400

Digital Post til os:
Send via virk.dk
Send via borger.dk

Indholdsfortegnelse

1. RESUMÉ	3
2. FORSYNINGSTILSYNET SKAL FØRE TILSYN MED MARKEDSPRISER.....	4
3. OPGØRELSE AF OMKOSTNINGER FOR AFFALDSORDNINGER TIL MARKEDSPRIS.....	5
4. MARKEDSPRISER.....	6
5. FASTSÆTTELSE AF MARKEDSPRIS.....	7
5.1. VEJLEDNING TIL FASTSÆTTELSE AF MARKEDSPRIS – METODE 1.....	7
5.2. VEJLEDNING TIL FASTSÆTTELSE AF MARKEDSPRIS – METODE 2.....	7
6. VEJLEDNING VEDRØRENDE ANDVENDELSE AF OVERSKUD FRA MARKEDSPRISORDNINGER.....	8
7. SÆRLIGE FORHOLD I 2023 OG OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER	8
8. VED SPØRGSMÅL.....	9
9. HENVISNINGER OG LINKS.....	9

1. RESUMÉ

Fra 1. januar 2023 bliver det muligt for kommuner at tilbyde indsamling af visse typer erhvervsaffald til såkaldte markedspriser. Forsyningstilsynet skal føre tilsyn med, at kommunalbestyrelsen fastsætter og opkræver en pris svarende til markedsprisen for disse affaldsordninger.

I denne vejledning beskrives en række forhold, som kommuner, der vælger at tilbyde affaldsordninger til markedspris, skal være opmærksom på, herunder:

- Markedspriser bør på linje med affaldsgebyrer fastsættes på kommunernes gebyrblade.
- Omkostningerne forbundet med en affaldsordning, hvor prisen skal svare til markedsprisen, bør opgøres efter metoder og retningslinjer svarende til omkostningerne for en gebyrordning.
- Kommunerne skal føre særskilte regnskaber for hver enkelt affaldsordning, som de tilbyder til markedspris. Hvis kommunalbestyrelsen tilbyder virksomheder at være omfattet af en indsamlingsordning, der også omfatter husholdninger, skal omkostningerne fordeles på henholdsvis husholdninger og virksomheder i overensstemmelse med de omkostninger, som henholdsvis husholdninger og virksomheder giver anledning til.
- Markedsprisen for en ordning kan fastsættes med udgangspunkt i en undersøgelse af, hvad markedsprisen er for indsamling af den relevante affaldstype og –mængde i den pågældende kommune.
- Alternativt kan markedsprisen fastsættes ved at tillægge de samlede omkostninger forbundet med en ordning et rimeligt procentuelt overskudstillæg. Forsyningstilsynet vil som led i sit tilsyn for budget- og regnskabsåret 2023 som udgangspunkt ikke foretage en videre vurdering af et overskudstillæg, der ligger i intervallet 5-15 pct.
- Markedspriserne skal sikre, at indtægterne fra en ordning som minimum dækker de totale omkostninger, der er forbundet med ordningen.

Reglerne om markedspriser for visse affaldsordninger indgik i lov nr. 898 af 21. juni 2022 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om Forsyningstilsynet som trådte i kraft den 1. juli 2022. I de efterfølgende afsnit henvises til den gældende lov om miljøbeskyttelse efter lovændringen (herefter benævnt "miljøbeskyttelsesloven").

I denne vejledning henvises til forarbejderne til ovenstående lovændring. Med formuleringen "betænkningen" henvises til *Klima-, Energi- og Forsyningsudvalgets betænkning af 3. juni 2022: Betænkning over forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om Forsyningstilsynet, Folketingstidende tillæg B*. Med formuleringen "lovbemærkningerne" henvises til *lovforslaget som fremsat (med lovbemærkninger) af 30. marts 2022: lovforslag nr. 153: Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om Forsyningstilsynet, Folketingstidende tillæg A*. Nærmere henvisninger og links til teksterne kan findes i afsnit 9 i denne vejledning.

Selvom affaldsordninger til markedspris først kan tilbydes fra 1. januar 2023, betyder procedurene for den kommunale budget- og affaldsplanlægning, at kommuner, der ønsker at tilbyde disse ordninger i 2023, har meget begrænset tid til at forberede disse tilbud.

Forsyningstilsynet har op til og efter lovens ikrafttræden haft tæt dialog og samarbejde med kommunerne og Kommunernes Landsforening (KL), (herunder om afholdelse af et virtuelt informationsmøde for interessenter i den nye affaldsregulering og drøftelser af spørgsmål vedrørende bl.a. de nye regler om markedspriser). Forsyningstilsynet har ligeledes haft løbende dialog med Dansk Affaldsforening, Affalds- og Ressourceindustrien i Danmark (ARI), Dansk Erhverv og DTL- Danske Vognmænd. Alle de nævnte organisationer har endvidere med kort frist deltaget i møder om et udkast til vejledningen.

Denne vejledning er blandt andet udarbejdet med henblik på at understøtte en så smidig implementering af de nye regler i kommunerne som muligt. Forsyningstilsynet vil løbende revidere vejledningen i lyset af bl.a. eventuelle regelændringer, indhøstede erfaringer og nærmere analyser af sammenlignelige ydelser mv.

Forsyningstilsynet gør opmærksom på, at vejledningen ikke er juridisk bindende regulering. Vejledningen er heller ikke nødvendigvis udtømmende. Det betyder for eksempel, at en kommunalbestyrelse kan handle inden for lovgivningen, selvom det er uden for rammerne af denne vejledning.

2. FORSYNINGSTILSYNET SKAL FØRE TILSYN MED MARKEDSPRISER

Affaldsordninger, hvor prisen skal svare til en markedspris, som beskrevet i denne vejledning, gælder de kommunale aktiviteter, som er oplistet af miljøbeskyttelseslovens § 48 a, stk. 1. Her fremgår det, at Kommunalbestyrelsen fastsætter og opkræver en pris svarende til markedsprisen, for:

1. Kommunal indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret af virksomheder, der producerer affald, som i art og mængde svarer til en husholdnings
2. Kommunal indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret på øer uden fast broforbindelse
3. Kommunal behandling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse produceret på øer uden fast broforbindelse
4. Kommunal indsamling af forbrændingsegnet erhvervsaffald

Forsyningstilsynet skal føre tilsyn med, at kommunalbestyrelsen fastsætter og opkræver en pris svarende til markedsprisen for de nævnte affaldsordninger. Forsyningstilsynet skal føre tilsyn med, at kommunerne foretager sædvanlige og rimelige bestræbelser på at undersøge, hvad markedsprisen er, og at den som minimum er fastsat, så der sikres fuld dækning af omkostningerne ved indsamlingen. I forbindelse med behandlingen af lovforslaget blev det præciseret, at kommuner alternativt kan fastsætte en markedspris, som udgøres af alle relevante omkostningskomponenter og et rimeligt

overskud. Overskuddet kan fastsættes som en procentandel af omkostningerne, og omkostningskomponenterne vil kunne svare til affaldsgebyret.

Omkostninger omfatter både direkte og indirekte omkostninger.

Forsyningstilsynet skal også føre tilsyn med, at kommunerne sikrer en fuldstændig regnskabsmæssig adskillelse af de pågældende indsamlingsordninger fra de øvrige kommunale indsamlingsordninger. Hvis kommunalbestyrelsen tilbyder virksomheder - f.eks. virksomheder, der producerer affald i art og mængde svarende til en husholdning - at være omfattet af en indsamlingsordning, der også omfatter husholdninger, forventes det, at omkostningerne vil skulle fordeles på henholdsvis husholdninger og virksomheder i overensstemmelse med de omkostninger til håndtering, som henholdsvis husholdninger og virksomheder giver anledning til.

Endelig skal Forsyningstilsynet føre tilsyn med, at overskud fra ordningerne ikke benyttes til at finansiere omkostningerne for andre affaldsordninger, der skal hvile i sig selv.

3. OPGØRELSE AF OMKOSTNINGER FOR AFFALDSORDNINGER TIL MARKEDSPRIS

Ifølge lovbemærkningerne forventes det, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil fastsætte regler om, at Kommunalbestyrelsen skal føre særskilte regnskaber for hver affaldsordning, som de tilbyder til markedspris, samt at de særskilte regnskaber vil skulle opgøres i kommunalbestyrelsens regnskab. Da disse regler ikke er fastsat på tidspunktet for offentliggørelsen af denne vejledning, overvejes det at lave en præcisering af vejledningen, når de nye regler er kendt. Forsyningstilsynet bemærker i forbindelse hermed, at det fremgår af affaldsaktørbekendtgørelsens § 10, stk. 3, at virksomheder kan benytte et kommunalt tilbud om indsamling af sorteret erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse i medfør af affaldsaktørbekendtgørelsens § 10, stk. 1, for de fraktioner, som virksomheden producerer i art og mængde svarende til en husholdning.

Forsyningstilsynet vurderer, at omkostningsopgørelsen for en affaldsordning til markedspris bør følge de principper, som i dag benyttes af kommuner, når de beregner affaldsgebyrer. Kommunalbestyrelsen kan opgøre omkostninger og indtægter for hver markedsprisordning efter opdelingen i det kommunale budget- og regnskabssystem. Ved udarbejdelse af de særskilte regnskaber bør indtægter og omkostninger i videst muligt omfang henføres til de enkelte ordninger. Hvis kommunalbestyrelsen tilbyder virksomheder at være omfattet af en indsamlingsordning, der også omfatter husholdninger, fordeles omkostningerne på henholdsvis husholdninger og virksomheder i overensstemmelse med de omkostninger, som henholdsvis husholdninger og virksomheder giver anledning til. I det omfang dette ikke er muligt, kan omkostningerne fordeles forholdsmæssigt på henholdsvis husholdninger og virksomheder med udgangspunkt i affaldsmængder og affaldstyper.

Alle omkostninger forbundet med den enkelte affaldsordning til markedspris skal indgå i opgørelsen, herunder forrentning og afskrivning af kapital, planlægning, etablering, drift og administration af affaldsordningerne, indsamling og registrering af oplysninger og forskudsvis dækning af planlagte investeringer på affaldsområdet. Også gebyrer, som kommunalbestyrelsen betaler til Forsyningstilsynet som følge af de nye regler om affaldstilsyn, indgår i omkostningerne.

Kommunalbestyrelsen skal på anmodning fra Forsyningstilsynet udlevere oplysninger om beregningen af markedspriser, herunder omkostninger forbundet med beregning af markedspriserne. Hvis Kommunalbestyrelsen i sine omkostninger har indregnet omkostninger til forrentning af egenkapital og/eller den nye mulighed for et rimeligt overskud, skal disse poster kunne opgøres særskilt.

Omkostningerne forbundet med en affaldsordning til markedspris bør af Kommunalbestyrelsen opgøres på samme måde som omkostningerne for en gebyrordning. Det indebærer bl.a., at afvigelser mellem budgetterede og realiserede omkostninger for en markedsprisordning efterreguleres efter principperne om indregning af over-/underdækning for gebyrordninger.

Hvis Kommunalbestyrelsen tilbyder stort set identiske indsamlingsordninger som gebyrordninger henholdsvis affaldsordninger til markedspris (f.eks. erhvervsaffald egnet til materialenytiggørelse, der i art og mængde svarer til genanvendeligt husholdningsaffald), vil Forsyningstilsynet som udgangspunkt forvente, at omkostningerne for disse ordninger også vil være stort set identiske.

4. MARKEDSPRISER

Kommunalbestyrelsen bør i gebyrbladet fastsætte markedspriserne for de affaldsordninger, som de vælger at tilbyde til markedspris.

Prisen skal som minimum fastsættes, så der sikres fuld dækning af omkostningerne ved indsamlingen. Markedsprisen kan opkræves hos den i CVR-registret registrerede ejer af virksomheden. Prisen kan opkræves for hvert p-nummer, som er registreret i registret.

Kommunalbestyrelsen skal på anmodning fra Forsyningstilsynet udlevere de oplysninger, som er nødvendige for, at Forsyningstilsynet kan føre tilsyn med ordningerne. Det gælder bl.a. oplysninger om beregningen af markedspriser omfattet af denne vejledning.

Forsyningstilsynet vurderer, om der er tilstrækkelig anledning til at undersøge eller træffe afgørelse i sager om Kommunalbestyrelsens markedspriser.

5. FASTSÆTTELSE AF MARKEDSPRIS

Lovbemærkningerne og betænkningen hertil angiver to forskellige metoder, som kommunerne kan følge ved fastsættelsen af en markedspris:

Metode 1: Kommunalbestyrelsen fastsætter og opkræver en pris svarende til markedsprisen. Kommunalbestyrelsen vil skulle udfolde sædvanlige og rimelige bestræbelser på at undersøge, hvad markedsprisen er. Fastsættelse af en markedspris vil dog kunne være vanskelig at foretage i praksis og vil ofte bero på et skøn. Kommunalbestyrelsen vil ved fastsættelsen af markedsprisen derfor skulle overlades en vis skønsmargin. Prisen vil dog som minimum skulle fastsættes, så der sikres fuld dækning af omkostningerne ved indsamlingen.

Metode 2: Kommunerne vil kunne fastsætte en markedspris, som udgøres af alle relevante omkostningskomponenter og et rimeligt overskud. Overskuddet vil kunne fastsættes som en procentandel af omkostningerne, og omkostningskomponenterne vil kunne svare til affaldsgebyret.

Den i denne vejledning benævnte metode 1 er beskrevet flere steder i lovbemærkningerne, se f.eks. side 20, mens den i denne vejledning benævnte metode 2 fremgår af betænkningens side 1. Nærmere henvisninger og links til teksterne kan findes i afsnit 9 i denne vejledning.

5.1. VEJLEDNING TIL FASTSÆTTELSE AF MARKEDSPRIS – METODE 1

Hvis en kommune vælger metode 1, vil Forsyningstilsynet - ud over at kontrollere, om indtægterne fra affaldsordningen til markedspris dækker omkostningerne ved ordningen – lægge vægt på, om de anvendte markedspriser er dokumenterede og vedrører indsamlingstjenester, som er sammenlignelige med den indsamlingsordning til markedspris, som Kommunalbestyrelsen tilbyder. De anvendte markedspriser må endvidere ikke føre til krydssubsidiering mellem forskellige kunder.

Forsyningstilsynet vurderer umiddelbart, at det først vil være muligt at give en uddybende vejledning i takt med, at der udvikles en praksis på området, evt. med inddragelse af metoder og principper som er udviklet og anvendt i forbindelse med håndhævelse af regler om transfer pricing og markedsmæssighed, jf. bl.a. *OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations 2022* (tilgængelig på oecd-ilibrary.org) og Skatteministeriets vejledning til *C.D. 11 Transfer Pricing* (tilgængelig på skat.dk).

5.2 VEJLEDNING TIL FASTSÆTTELSE AF MARKEDSPRIS – METODE 2

Kommuner, der vælger metode 2, kan fastsætte en markedspris, som udgøres af alle relevante omkostningskomponenter og et rimeligt overskud. Overskuddet vil kunne fastsættes som en procentandel af omkostningerne.

Der opgøres en overskudsprocent som de samlede indtægter forbundet med affaldsordningen fratrukket ordningens samlede omkostninger, hvor eventuelle omkostninger

til forrentning af egenkapital og den nye mulighed for et rimeligt overskud dog er fratrukket de samlede omkostninger. Dette tal deles med de samlede omkostninger fratrukket eventuelle omkostninger til forrentning af egenkapital og den nye mulighed for et rimeligt overskud.

Forsyningstilsynet vil efter en umiddelbar vurdering kunne beslutte, om der er grundlag for at gå videre med en mere grundig vurdering af, om markedsprisen og den beregnede overskudsprocent er rimelig. Forsyningstilsynet vil – efter korrektion for eventuelle forskelle i regnskabspraksis – her tage udgangspunkt i sammenligninger med overskudsprocenter for sammenlignelige ydelser og/eller brancher, bl.a. ved at anvende tilgængelige datakilder og metoder, som er udviklet og anvendes i forbindelse med transfer pricing og markedsmæssighed.

For budget- og regnskabsåret 2023 vil Forsyningstilsynet som led i sit tilsyn som udgangspunkt ikke foretage en videre vurdering af et overskudstillæg, der ligger i intervallet 5-15 pct. Intervallet er baseret på Forsyningstilsynets meget foreløbige dataindsamling for tilnærmelsesvist sammenlignelige brancher/ydelser m.m.

Forsyningstilsynet vil revidere denne del af vejledningen afhængigt af indhøstede erfaringer og nærmere analyser af indtjeningsforholdene for sammenlignelige ydelser og/eller brancher. En eventuel revideret vejledning vedrørende intervallet vil ikke gælde i forhold til budget- og regnskabsåret 2023.

6. VEJLEDNING VEDRØRENDE ANDVENDELSE AF OVERSKUD FRA MARKEDSPRISORDNINGER

Ifølge lovbemærkningerne må overskud fra affaldsordninger til markedspris ikke benyttes til at finansiere affaldsordninger, som skal hvile i sig selv.

7. SÆRLIGE FORHOLD I 2023 OG OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

Reglerne om markedspriser indgik i lov nr. 898 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om Forsyningstilsynet af 21. juni 2022 og trådte i kraft den 1. juli 2022.

Selvom ordningerne først kan etableres fra 1. januar 2023 konstaterer Forsyningstilsynet, at procedurene for den kommunale budget- og affaldsplanlægning i praksis giver kommuner, der ønsker at tilbyde markedsprisordninger i 2023 meget begrænset tid til at forberede disse tilbud.

Denne vejledning er derfor udarbejdet blandt andet med henblik på at understøtte en så smidig implementering af de nye regler i kommunerne som muligt. Vejledningen vil blive opdateret, hvis/når nye regler, som fastlægges i love og bekendtgørelser, træder i kraft. Eventuelle ændringer i den del af vejledningen, der vedrører et interval for et rimeligt overskudstillæg, vil dog vedrøre budget- og regnskabsåret 2024 eller senere, med det sigte at kommunerne fremadrettet får bedre tid til at indarbejde eventuelle ændringer i deres økonomi- og affaldsplanlægning.

8. VED SPØRGSMÅL

Spørgsmål til nærværende vejledning kan sendes til Forsyningstilsynet på post@forsyningstilsynet.dk eller Digital Post via [virk.dk](https://virksomheder.virk.dk) eller via borger.dk. Eventuelle spørgsmål vedrørende affaldsaktørbekendtgørelsen og vedrørende "art og mængder", som er en særlig problemstilling, der knytter sig til affaldsordninger for erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse, skal dog rettes til Energistyrelsen (ens@ens.dk).

9. HENVISNINGER OG LINKS

Den vedtagne lov: [lov nr. 898 af 21. juni 2022 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om Forsyningstilsynet](#)

Lovforslaget som fremsat (med lovbemærkninger) af 30. marts 2022: [lovforslag nr. 153: forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om Forsyningstilsynet, Folketingstidende tillæg A.](#)

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalgets betænkning af 3. juni 2022: [betænkning over forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om Forsyningstilsynet, Folketingstidende tillæg B](#)